

4 Δεκέμβρη 1975. «Σήμα» 9 αφιέρωμα στο underground.

Ἡ Ἑλληνική έκδοχή τοῦ διεθνούς καλλιτεχνικοῦ κινήματος στή δημοσιότητα τῆς κριτικῆς διερεύνησης — Ἰούνιος 1976. Ἐπίσημη δίωξη γιά παράβαση τῶν νόμων. Κατηγορούμενοι 14. Ὅλοι ζωγράφοι, λογοτέχνες, ἐκδότες, ἄνθρωποι τῆς τέχνης. Μάρτυρες κατηγορίας συγγενεῖς ἐνός συντάκτη, ἀστυνομικοί, ψυχίατροι ἕνας ἄνθρωπος τῆς τέχνης καί ἕνας καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ ἄνθρωπος τῆς τέχνης κατάθεσε «φυλλομετρήσας τίς ὑπογραμμίσεις».

Ὁ καθηγητής τοῦ Πανεπιστημίου ἔφριξε καί δήλωσε ρητά καί κατηγορηματικά ὅτι τὰ δημοσιεύματα δέν εἶναι δυνατόν νά διωχτοῦν ποινικά ἀφοῦ τό «ΣΗΜΑ» εἶναι ἕνα περιοδικό εἰδικοῦ ἐνημερωμένου ἀναγνωστικοῦ κοινού. ΝΙΚΟΣ ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΙΣ, Καθηγητής τοῦ Ποινικοῦ δικαίου.

4 Μάη 1977. 7 κατηγορούμενοι στό ἐδῶλιο τοῦ Α΄ τριμελοῦς πλημμελειοδικίου. Κατηγορία παράβαση τοῦ νόμου «περί τύπου» γιά δημοσίευση ἄσεμνου κειμένου.

Ἀκροατήριο 1000 ἄνθρωποι τῆς διανοῆς καί τῆς τέχνης. Ἐρώτημα: εἶναι ἢ δέν εἶναι ἄσεμνο τό διήγημα τοῦ Τ. Φαληρέα;

Ἐρώτημα: κι ἂν εἶναι ἄσεμνο εἶναι τέχνη ἢ δέν εἶναι γιά νά τό πιάνει ἡ τσιμπίδα τοῦ νόμου;

Ἐρώτημα: εἶναι δικαίωμα καθενός παραγωγῶ ἔργου τέχνης ἢ ἐλεύθερη διαδικασία γιά τήν ἔκφραση τῆς καλλιτεχνικῆς διατύπωσης;

Ἐρώτημα: ἡ τέχνη εἶναι μιά ὑπόθεση πού ἀφορᾶ στήν περιγραφή μόνο «θεμιτῶν» ἀπό τό σύστημα καταστάσεων ἢ μπορεῖ νά καταπιάνεται καί μέ πράγματα θεματολογικά ἀλλιώτικα;

Ἐρώτημα: μιά κοινωνική ὁμάδα περιφωριακῆς διαθίωσης μπορεῖ νά λειτουργεῖ ἐπιχειρώντας τή συνενότησή της στήν καθαρύουσα;

Ἐρώτημα: ἡ γλώσσα εἶναι κύριο χαρακτηριστικό καθορισμοῦ μιάς συγκεκριμένης κοινωνικῆς ὁμάδας;

Ἐρώτημα: ἡ τέχνη εἶναι μιά ὑπόθεση στή λειτουργία της ἀνεξάρτητη ἀπό τίς κοινωνικές συνθήκες μέσα στίς ὁποῖες γίνεται; κ.λ.π.

6 Μάη 1977. Ἀπάντηση. Ἀθῶοι ὅλοι οἱ κατηγορούμενοι. Τό περιοδικό «ΣΗΜΑ» εἶναι περιοδικό τέχνης πού πουλιέται σέ περιορισμένο ἀριθμό βιβλιοπωλείων καί σέ συνδρομητές ἐνήμερους καί ἐνήλικες. «καίτοι ὀρισμένες μεμονωμένες φράσεις εἶναι ἄσεμνο τό διήγημα τοῦ Τ. Φαληρέα στό σύνολό του δέν ἐμπίπτει στό νόμο 5060 γιά παράβαση τῶν νόμων 29 & 30 περί ἄσέμων.» Τό δικαστήριο ἀθῶώνει τούς κατηγορούμενους.

Οἱ ἄνθρωποι τῆς τέχνης ἀνασαινοῦν (Α΄ τριμελές Πλημμελειοδικεῖο Μοσχονᾶς, Ντόβας, Πανάγος, Εἰσαγγελέας Κρινᾶκος)

Μάρτυρες πού κατοχύρωσαν τήν ἀπόφαση:

ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ (συγγραφέας) — ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΛΤΣΟΣ (Κοινωνιολόγος) — ΓΙΑΝΝΗΣ ΓΑΪΤΗΣ (Ζωγράφος) — ΠΑΥΛΟΣ ΖΑΝΝΑΣ (Κριτικός τέχνης) — ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΕΠΕΤΖΗΣ (Ζωγράφος) — ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Δημοσιογράφος) — ΜΑΡΙΑ

ΚΟΤΖΑΜΑΝΗ (Τεχνοκριτικός) — ΜΕΝΗΣ ΚΟΥΜΑΝΤΑΡΕΑΣ (Συγγραφέας) — ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΜΑΝΤΟΣ (Καθηγητής Πανεπιστημίου) — ΘΕΜΙΣ ΚΟΥΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ (Σύμβουλος τ.Ε.) — ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΕΒΕΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ (Δημοσιογράφος) — ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΛΥΜΠΕΡΑΚΗ (Συγγραφέας) — ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΩΝΙΤΗΣ (Καθηγητής Πανεπιστημίου) — ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΟΡΑΛΗΣ (Καθηγητής Ἀνωτάτης Σχολῆς Καλῶν Τεχνῶν) — ΑΣΣΑΝΤΟΥΡ ΜΠΑΧΑΡΙΑΝ (Ζωγράφος) — ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΠΕΛΕΖΙΝΗΣ (Κριτικός λογοτεχνίας) — ΜΕΝΙΟΣ ΝΑΣΙΑΚΟΣ (Ψυχίατρος) — ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (Κριτικός λογοτεχνίας) — ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Δημοσιογράφος) — ΒΑΣΙΛΗΣ ΡΑΦΗΛΙΔΗΣ (Κριτικός Κινηματογράφου) — ΘΑΝΑΣΗΣ ΡΕΝΤΖΗΣ (Σκηνοθέτης) — ΚΩΣΤΑΣ ΡΟΖΑΚΗΣ (Ἵφηγητής Παντείου) — ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΟΚΟΣ (Δρ. Μηχανικός) — ΓΙΩΡΓΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ (Δημοσιογράφος) — ΒΑΣΟΣ ΡΩΤΗΣ (Σύμβουλος τ.Ε.) — ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ (Συνθέτης) — ΚΩΣΤΑΣ ΣΟΡΟΖΟΣ (Δημοσιογράφος) — ΤΩΝΗΣ ΣΠΗΤΕΡΗΣ (Τεχνοκριτικός) — ΚΩΣΤΑΣ ΤΑΧΤΣΗΣ (Συγγραφέας) — ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΑΤΟΥΡΟΣ (Καθηγητής Πανεπιστημίου) — ΒΑΣΙΛΗΣ ΦΙΛΙΑΣ (Καθηγητής Παντείου — Κοινωνιολόγος) — Θ.Δ. ΦΡΑΓΓΟΠΟΥΛΟΣ (Συγγραφέας) — ΝΙΚΟΣ ΦΩΚΑΣ (Ποιητής — Κριτικός λογοτεχνίας).

Τό ἀκροατήριο χειροκροτεῖ. Ὁ Λευτέρης Πούλιος θά ξανάγραφε «Δέν εἶναι πού δέν θέλουμε νά τραγουδήσουμε —τί διάβολο μάθαμε τόσα τραγούδια— εἶναι ποῦρθανε δῖσεκτοι καιροί κι ἀφόρμισαν — τά χεῖλια μας ἀπ' τίς πολλές φορές πού εἶπαμε «ἀντίο» — καί «σιωπή» σ' ὅτι ἀγαπήσαμε...».

«ΣΗΜΑ» Τό ἀφόρμισμα δέν ἔκλεισε. Ἐνάμισης χρόνος δέν ἔφτασε. Ἄς δοῦμε τί ἄλλο μᾶς περιμένει.

Οἱ ἐφέσεις καί ἀναιρέσεις δέν εἶναι μόνο σηματοληπτικές ιδιότητες. Καί τό τραμ στό Πέραμα τό ξηλώσανε.

8/5/77

ΝΙΚΟΣ Ε. ΠΑΠΑΔΑΚΙΣ

